

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

LIFE EnU

Je to možné

Jihomoravská agentura pro veřejné inovace

jinag.eu

Jihomoravská agentura
pro veřejné inovace JINAG

Žerotínovo nám. 449/3
602 00 Brno

IČ: 65338090
DS: 48khkw8

jinag.eu
info@jinag.eu

D2.2 - Postup pro nastavení provozu EnU

Work Package 2, Task 2.1, Task 2.2

Final Delivery Date: 28-04-2024

Úroveň šíření (důvěrnost)	Veřejnost (PU)
Datum dodání	2024-28-04
Verze	0.1
Celkový počet stránek	24
Klíčová slova	projekty, zkušenosti, dobrá praxe, energetické agentury, hloubkové renovace, projects, experience, good practice, energy agencies, deep renovation
Kontakt na projekt	Anna Kalandrová, e-mail: anna.kalandrova@jinag.eu

Jihomoravská agentura pro veřejné inovace JINAG, spolek

Hlinky 487/35, 603 00 Brno-střed-Pisárky

Kontaktní osoba: Anna Kalandrová

Prohlášení o vyloučení odpovědnosti:

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory a stanoviska autorů a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA). Evropská unie ani orgán poskytující dotaci za ně nemohou nést odpovědnost.

Datum zpracování: září 2024

Jihomoravská agentura
pro veřejné inovace

SDRUŽENÍ ENERGETICKÝCH MANAŽERŮ MĚST A OBČÍ

partnerství
nadace

Informace o projektu

Grantová dohoda č.	101120577
Zkratka	LIFE22-CET-LIFE JINAG EnU
Celý název	Energetická jednotka JINAG - systémová podpora vlny obnovy v Jihomoravském kraji
Adresa URL projektu	https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/project/LIFE22-CET-LIFE-JINAG-EnU-101120577/jinag-energy-unit-system-support-of-the-renovation-wave-in-the-south-moravian-region

Shrnutí

Cílem dokumentu bylo identifikovat inspirativní modely energetických agentur a projektů hloubkových renovací veřejných budov, které by mohly sloužit jako vzor pro služby nabízené energetickým týmem vznikající v rámci projektu LIFE EnU směrem k jihomoravským municipalitám. Při rešerši byl kladen důraz na služby spojené s hloubkovými renovacemi veřejných budov, jež jsou ve středu zájmu projektu LIFE EnU.

Nejprve byla provedena analýza existujících energetických agentur v EU (mimo ČR) s důrazem na jejich služby, cílové skupiny, financování a úspěšné projekty. Výsledkem bylo vytipování 12 agentur, z nichž nejvýrazněji zapůsobili

- **ADEME (Francie)** – významná agentura pro energetiku a životní prostředí
- **REGEA (Chorvatsko)** – regionální energetická agentura zaměřená na obnovitelné zdroje a efektivitu
- **Energie Agentur Ebersberg (Německo)** – poskytuje komplexní energetické poradenství.

Těchto 12 agentur bylo analyzováno a srovnáno v maticové tabulce, která usnadnila výběr inspirativních modelů.

Dále byly prozkoumány evropské projekty zaměřené na renovaci veřejných budov a podporu samospráv a vybrány ty nejinspirativnější. Těmi se ukázaly být

- **LIFE22-CET-BAOBAP: Public Building Regional Renovation Service Package for Large Scale Deployment** - Urychlení renovací veřejných budov v malých a středně velkých obcích ve Francii skrze zavádí regionální podpůrné služby.
- **CROSS: CRoatian One-Stop-Shop** - Podpora renovace veřejných budov prostřednictvím odborné pomoci místním a regionálním samosprávám.
- **LIFE22-CET-TRESS: Transforming Renovation in the Southern Seaboard Region-Ireland** - Pomoc s hloubkovou renovací veřejných budov v Irsku skrze budování kapacit a řešení finančních překážek místních samospráv.

Z analýzy stávajících modelů energetických agentur a projektů byly zjištěny klíčové poznatky a doporučení, kterými jsou:

1. **Regionální One-Stop-Shop centra** – Nejprínosnější jsou energetické agentury podporující místní samosprávy v mnoha oblastech zahrnující jak technickou, tak právní, finanční a administrativní expertizu.
2. **Diverzifikace financování** – Energetické agentury, které jsou schopny cílové skupině doporučit kombinaci veřejných a soukromých zdrojů mají větší úspěch při realizaci navržených renovačních projektů.
3. **Kolektivní renovace** – Energetické agentury, které jsou schopny pro cílovou skupinu agregovat poptávky po energeticky úsporném opatření jsou schopny zajistit efektivnější realizaci renovačních projektů.
4. **Digitální nástroje** – Energetické agentury, které využívají pro svou službu digitální nástroje jsou schopny zefektivnit plánování a řízení renovací.

Z analýzy tedy vyplývá, že nejúspěšnější modely poskytování služeb energetických agentur v sobě spojují regionální působnost energetické agentury, stabilní financování renovačních projektů a provozu energetické agentury samotné, spolupráci cílové skupiny (obcí) navzájem a používání digitální inovací. Francouzské LIFE projekty BAPAUURA a BAOBAP se ukázaly jako klíčový vzor pro české prostředí, především s ohledem na podobnou velikost municipalit v obou zemích.

Obsah

Informace o projektu	3
Shrnutí	4
Obsah	6
Úvod	7
Analýza dobré praxe	8
Inspirativní modely energetických agentur	8
Inspirativní projekty zaměřené na hloubkové renovace veřejných budov	10
Shrnutí řešerše	12
Proces výběru vhodného modelu	14
Popis vybraného řešení provozu energetického týmu	16
Závěr	18
Přílohy	19

Úvod

V současné době čelí české obce rostoucím nárokům na energetickou efektivitu a udržitelnou správu veřejných budov. Aby bylo možné efektivně naplánovat a realizovat projekty v oblasti energetických renovací, je nezbytné se inspirovat osvědčenými modely a praktikami ze zahraničí. Tento dokument se proto zaměřuje na analýzu dobré praxe v oblasti energetických agentur a hloubkových renovací veřejných budov v Evropě.

Cílem rešerše bylo identifikovat nejúspěšnější a nejvíce inspirativní modely veřejných organizací poskytujících energetické konzultace a podporujících renovace veřejného sektoru. Zvláštní důraz byl kladen na agentury a projekty, které mohou sloužit jako vzor pro vznik a rozvoj služby energetického týmu Agentury JINAG v českém, respektive jihomoravském, prostředí.

V dokumentu jsou detailně popsány struktury, služby a financování vybraných energetických agentur v Evropě a prezentovány příklady úspěšných a právě probíhajících projektů zaměřených na hloubkové renovace veřejných budov. Je nutné poznamenat, že projekt LIFE EnU je jeden z prvních věnující se poradenské podpoře veřejných renovací a další inspirativní evropské projekty jsou také teprve realizovány paralelně s LIFE EnU. I tak však rešerše těchto projektů přináší zajímavé poznatky a prostor pro sdílení informací, zkušeností a odborné expertizy.

Výsledky této analýzy poskytují cenné poznatky a doporučení pro české samosprávy usilující o efektivní a udržitelnou energetickou transformaci.

Analýza dobré praxe

Inspirativní modely energetických agentur

Cílem rešerše bylo identifikovat nejzajímavější a nejvíce inspirativní modely a projekty veřejných organizací poskytujících energetické konzultace a realizujících hloubkové renovace veřejných budov, které by mohly sloužit jako vzor pro česká města a samosprávy.

Pro zajištění kvalitního a různorodého výběru vhodných příkladů dobré praxe jsme provedli podrobnou rešerši obdobných modelů v Evropě. Nejblížešším organizačním modelem pro plánovanou „energetickou jednotku“ se ukázaly být energetické agentury, které v různých zemích poskytují široké spektrum služeb souvisejících s energetickým poradenstvím a podporou projektů. Jejich nastavení a portfolio se v jednotlivých státech liší, proto bylo důležité identifikovat modely, které by mohly být relevantní pro potřeby projektu.

Rešerše probíhala metodou desk research, při níž jsme využili jak vlastní zkušenosti a znalosti z oboru, tak specializované databáze, například [ManagEnergy](#), spravovanou Evropskou komisí, která umožňuje vyhledávání podle různých parametrů, jako je úroveň působení agentury, její velikost nebo rok založení. Kromě toho jsme pracovali i s přehledem agentur poskytujících služby One Stop Shop, který byl vytvořen v rámci projektu [INNOVATE](#). Tento kombinovaný přístup nám umožnil pokrýt co nejširší spektrum modelů bez ohledu na institucionální či kulturní odlišnosti v jednotlivých zemích.

Při výběru jsme se řídili několika klíčovými kritérii. Zaměřili jsme se primárně na energetické agentury působící v zemích EU s výjimkou ČR, protože domácí subjekty jsou Lead Partnerovi dobře známy, avšak neodpovídají jeho představám o budoucím fungování energetické jednotky. Důležitým faktorem byla i vyspělost v oblasti energetických projektů – preference byly dány agenturám, které již prokázaly úspěšnost v realizaci konkrétních iniciativ. Výběr byl dále ovlivněn znalostí a povědomím o daných subjektech, jejich reputací na národní i evropské úrovni a možností získat podrobné informace o jejich fungování. Sledovali jsme také šíři nabízených služeb – zajímaly nás jak agentury poskytující základní konzultace, například v oblasti renovací nebo dostupných finančních schémat, tak ty, které nabízejí komplexní energetické poradenství.

Na základě těchto kritérií jsme definovali parametry pro identifikaci dobré praxe:

- **Základní údaje** – Název agentury, sídlo, geografické pokrytí, rok založení, právní forma, zakladatelé, vize/strategie, hlavní oblasti činnosti, významné úspěchy, počet zaměstnanců a kontaktní údaje.
- **Typy služeb** – Podrobný popis nabízených služeb.

- **Cílové skupiny** – Hlavní cílové skupiny, kterým jsou služby určeny.
- **Zdroje financování** – Přehled hlavních zdrojů financování jednotlivých agentur.
- **Struktura organizace** – Organizační uspořádání agentury.
- **Výsledky** – Klíčové úspěchy a výsledky agentury.

Tyto parametry byly následně konzultovány s Lead Partnerem, který potvrdil jejich relevanci a zdůraznil potřebu co nejdetailnějších informací o nabízených službách, identifikaci cílových skupin a zdrojích financování.

Výběr agentur probíhal v několika fázích. Nejprve jsme identifikovali dvanáct evropských energetických agentur, které odpovídaly stanoveným kritériím. V případech, kdy nebylo možné získat dostatek informací o některé agentuře online, jsme hledali alternativy v daném regionu. Následně jsme pro každou agenturu vytvořili samostatný list s klíčovými informacemi, který byl sdílen s Lead Partnerem.

Finální výběr agentur je uveden v následující Tabulce 1.

Tabulka 1: Vybrané energetické agentury

Název agentury	Země	Odkaz
ADEME	Francie	https://www.ademe.fr/
Agência de energia e ambiente da Arrábida (ENA)	Portugal sko	https://www.ena.com.pt/
Auvergne-Rhône-Alpes Energy Environment Agency (AURA-EE)	Francie	https://www.auvergnerhonealpes-ee.fr/
Energie Agentur Ebersberg	Německo	https://www.energieagentur-ebe-m.de/
EnergiTjenesten	Dánsko	https://energitjenesten.dk/
Fundacja Poszanowania Energii	Polsko	https://fpe.org.pl/
KLibBa	Německo	https://kliba-heidelberg.de/
OÖ Energiesparverband (ESV)	Rakousko	https://www.energiesparverband.at/
REGEA	Chorvatsko	https://regea.org/

Regionalna energetska agencija Sjever (REA Sjever)	Chorvatsko	https://www.rea-sjever.hr/
Rīgas energy agency (REA)	Lotyšsko	https://rea.riga.lv/
València Clima i Energia	Španělsko	https://climaienergia.com/es

Pro snadnější srovnání jsme informace převedli do maticového zobrazení v Excelu (viz Příloha 1), které umožnilo přehledně porovnat jednotlivé příklady dobré praxe na základě klíčových parametrů, jako jsou geografické pokrytí, typy služeb, cílové skupiny a hlavní zdroje financování.

Výsledky této analýzy byly poté prezentovány na osobním setkání s Lead Partnerem a dalšími klíčovými aktéry projektu. Tento systematický přístup nám umožnil získat reprezentativní vzorek evropských energetických agentur, jejichž zkušenosti mohou sloužit jako inspirace pro vznik a fungování nové energetické jednotky.

Inspirativní projekty zaměřené na hloubkové renovace veřejných budov

Druhá rešerše probíhala v evropských databázích [EU Funding & Tenders Portal](#), kde jsme využili klíčová slova *retrofitting* a *deep renovation*. Následně byl proveden předběžný výběr projektů na základě dvou hlavních kritérií – zda projekt realizuje hloubkové renovace veřejných budov, nebo zda poskytuje asistenci místním samosprávám v oblasti renovací jejich majetku.

Z výběru byly automaticky vyloučeny projekty zaměřené primárně na vzdělávání a posilování kapacit, stejně jako projekty realizované v České republice nebo s českou účastí, protože u nich předpokládáme přirozené sdílení zkušeností i mimo rámec tohoto projektu. Následně jsme individuálně analyzovali každý projekt a vybrali ty, které nejlépe odpovídají cílům JINAG, tedy realizují energetické renovace veřejných budov a poskytují odborné poradenství místním samosprávám. Výsledkem je Tabulka 1 nejzajímavějších a potenciálně nejinspirativnějších projektů, které mohou sloužit jako vzor pro české samosprávy usilující o efektivní hloubkové renovace veřejných budov.

Tabulka 2: Vybrané projekty EU programů na téma hloubkových renovací

Název projektu, včetně odkazu	Země	Anotace
LIFE IP BUILD-EST : Pursuing Estonian National Climate Ambition Through Smart And Resilient Renovation	Estonsko	Zaměřuje se na rozvoj dlouhodobé strategie renovací, vytváření nástrojů pro monitorování energetické výkonnosti a zlepšení spolupráce

Název projektu, včetně odkazu	Země	Anotace
		mezi veřejnými orgány, finančními institucemi a stavebním sektorem.
LIFE23-CET-BARRIO : Fostering deep Building Renovation by Aggregating demand, developing business models and Rolling out Industrialized prefabricated solutions for a decarbonized building stock	EU konsorcium (Itálie, Španělsko, Bulharsko, Slovinsko a Belgie)	Zaměřuje se na hloubkovou renovaci budov agregací poptávky na úrovni čtvrtí, čímž se zefektivní náklady na renovaci. Zaměřuje se na vývoj inovativních obchodních modelů a zavádění průmyslově vyráběných prefabrikovaných řešení pro zefektivnění renovací a zvýšení energetické účinnosti.
LIFE22-CET-LIFE-ReHABITA : Addressing local energy poverty through the creation of energy renovation offices	EU konsorcium (Španělsko, Rumunsko, Bulharsko, Lotyšsko, Chorvatsko)	Zakládá energetické renovační kanceláře, které poskytují technickou a finanční podporu pro renovace budov. Pomáhá místním samosprávám a komunitám řešit energetickou chudobu a podporuje renovace veřejného i soukromého sektoru.
LIFE22-CET-RenewALL : Neighbourhood RenewALL Financed with Energy Performance Contracting	Lotyšsko	Zkoumá modely financování renovací veřejných a soukromých budov na úrovni čtvrtí prostřednictvím EPC (Energy Performance Contracting). Cílí na městské oblasti, kde mohou být renovace prováděny systematicky v koordinaci s obcemi.
LIFE21-CET-HOMERENO-OSR-Co op : One Stop Renovation Co-op	EU konsorcium (Belgie, Irsko, Francie)	Podporuje model One-Stop-Shop pro renovace, kde místní orgány a vlastníci budov získávají komplexní podporu. Zaměřuje se na spolupráci mezi místními komunitami a experty na renovace.
LIFE21-CET-HOMERENO-CONCERTO RENOV : a holistic platform streamlining integrated home renovation services	Francie	Vytváří platformu pro renovace, která propojuje stavební firmy, finanční instituce a veřejné orgány. Podporuje One-Stop-Shop model a nabízí právní, technickou a finanční pomoc obcím.
StepUP : Solutions and Technologies for deep Energy renovation Processes Uptake	Konsorcium (UK, Itálie, Španělsko, Belgie, Maďarsko, Irsko)	Vyvíjí nové procesy pro hlubokou renovaci budov se zaměřením na dekarbonizaci. Používá data a analytiku pro zlepšení investiční atraktivity renovací.
SHEERenov : Seamless services for Housing Energy Efficiency Renovation	Konsorcium (Bulharsko, Maďarsko, Estonsko)	Model pro integrované služby renovace rezidenčních budov, aplikovaný v Sofii. Podporuje přechod od veřejně financovaných renovací k tržnímu modelu.

Název projektu, včetně odkazu	Země	Anotace
LIFE22-CET-TRESS: Transforming Renovation in the Southern Seaboard Region-Ireland	Irsko	Přímo se zaměřuje na hloubkovou renovaci veřejných budov v Irsku. Zabývá se budováním kapacit a finančními překážkami pro místní samosprávy. V první fázi renovuje 25 budov a ve druhé fázi se rozšíří na 162 budov.
LIFE22-CET-BAOBAP: Public Building Regional Renovation Service Package for Large Scale Deployment	Francie	Cílem je urychlit renovaci veřejných budov v malých a středně velkých obcích ve Francii. Zavádí regionální podpůrné služby pro renovace a přímo pomáhá místním samosprávám. Do roku 2030 se zaměřuje na 390 budov se 40 % úsporou energie.
LIFE22-CET-FACILITA: Facilitating Ambitious Energy Renovation of Public Buildings in Spain	Španělsko	Zřizuje jednotná kontaktní místa (OSS) pro renovaci veřejných budov ve třech španělských regionech. Poskytuje technické, finanční a právní poradenství místním orgánům.
CROSS: CRoatian One-Stop-Shop	Chorvatsko	Podpora renovace veřejných budov prostřednictvím odborné pomoci místním a regionálním samosprávám. Vývoj finančních modelů a zapojení širšího spektra zainteresovaných stran do správy a renovace budov. Vypracování detailních plánů a studií proveditelnosti pro 100 vybraných budov s cílem připravit je na komplexní renovaci.

Shrnutí řešerše

Na základě analýzy vybraných projektů zaměřených na hloubkovou renovaci veřejných budov a jejich obchodních modelů se ukazuje, že klíčem k úspěchu je kombinace regionální podpory pro místní samosprávy, vícesložkového financování, kolektivního přístupu k renovacím a využití digitálních nástrojů. Úspěšné projekty ukazují, že nejefektivnější modely se zaměřují na konkrétní regiony nebo městské čtvrti a poskytují cílenou pomoc místním orgánům při plánování a realizaci projektů.

Zkušenosti z projektů, jako jsou LIFE22-CET-BAOBAP ve Francii nebo LIFE22-CET-FACILITA ve Španělsku, potvrzují, že zavedení regionálních One-Stop-Shop center výrazně usnadňuje realizaci renovací. Tato centra poskytují místním samosprávám komplexní technickou, finanční a právní podporu, což vede k efektivnějšímu využívání dostupných finančních zdrojů a úspěšnější implementaci renovací. Podobně chorvatský projekt CROSS ukazuje, že klíčovým faktorem je podpora obcí v přípravné fázi projektu, kdy je nutné zajistit studie proveditelnosti a plány renovací, aby bylo možné efektivně čerpat finanční prostředky.

Financování těchto projektů je obvykle vícesložkové, kombinující městské rozpočty, EU fondy, národní dotační programy a soukromé investice. Například ve Valencii město pravidelně přispívá na energetické renovace částkou 20 000 EUR měsíčně, zatímco projekt ENA v Portugalsku získává více než 76 % svého financování z grantů a poskytovaných služeb. Kombinace veřejných a soukromých zdrojů zajišťuje finanční stabilitu a umožňuje dlouhodobé plánování rozsáhlých renovací.

Dalším důležitým aspektem je kolektivní přístup k renovacím, který umožňuje dosáhnout úspor z rozsahu a efektivně využít finanční prostředky. Projekt LIFE23-CET-BARRIO, který se realizuje v několika evropských zemích, zavádí agregaci poptávky po renovacích na úrovni celých čtvrtí a zároveň využívá průmyslově prefabrikované řešení, čímž snižuje náklady a zvyšuje efektivitu procesu.

V oblasti inovací se ukazuje jako velmi efektivní využití digitálních platforem a nástrojů, které zjednodušují řízení projektů, zajištění financování a plánování renovací. Například LIFE21-CET-HOMERENO-CONCERTO RENOV ve Francii vyvinul platformu, která propojuje samosprávy, investory a stavební sektor, zatímco LIFE22-CET-FACILITA ve Španělsku kombinuje fyzická One-Stop-Shop centra s digitálními nástroji pro efektivní správu renovací.

Z výše uvedených poznatků vyplývá několik klíčových doporučení pro vytvoření efektivního business modelu:

1. **Zřízení regionálních podpůrných center (One-Stop-Shop modelů)**, která budou poskytovat místním samosprávám technickou, finanční a právní podporu při plánování a realizaci renovací.
2. **Diverzifikace financování** – kombinace městských a regionálních rozpočtů, evropských a národních dotací, soukromých investic a inovativních finančních modelů zajistí stabilitu a škálovatelnost projektu.
3. **Podpora kolektivních renovací a agregace poptávky**, což umožní efektivnější využití zdrojů a snížení nákladů díky hromadnému plánování a realizaci projektů.
4. **Využití digitálních platforem** k usnadnění plánování, financování a realizace renovací, čímž se zvýší efektivita celého procesu.
5. **Podpora místních samospráv v administrativním procesu**, zejména při podávání žádostí o dotace, přípravě projektů a vyjednávání s finančními institucemi.

Lze říci, že nejefektivnější modely hloubkových renovací veřejných budov kombinují regionální zaměření, systematickou podporu obcí, stabilní financování, kolektivní přístup a digitální inovace. Tento přístup umožňuje realizaci rozsáhlých renovací, které jsou nejen ekonomicky udržitelné, ale zároveň výrazně přispívají k naplňování klimatických cílů a energetické efektivity v daných regionech.

Proces výběru vhodného modelu

Na základě naší předběžné rešerše jsme identifikovali Francii jako klíčový zdroj inspirace v oblasti energetických konzultací a podpory hloubkových renovací veřejných budov. Projekt BAPAURA, předchůdce projektu BAOBAP, se ukázal jako velmi relevantní díky svému zaměření na menší municipality, které často čelí obdobným výzvám jako české samosprávy – nedostatku kapacit, administrativním překážkám a složitému přístupu k financování. V rámci dalšího zkoumání jsme se proto rozhodli navštívit klíčové subjekty zapojené do projektu BAPAURA, abychom získali přímou zkušenost s jejich přístupem, fungováním a výsledky

Shrnutí studijní cesty do Francie (27.–29. 11. 2024)

Studijní cesta byla zaměřena na identifikaci osvědčených modelů energetického poradenství a podpory hloubkových renovací veřejných budov. V rámci návštěvy jsme se setkali s klíčovými aktéry zapojenými do projektu BAPAURA, včetně ADEME, AURA-EE, ALTE 69 a SIGERLY. Naším cílem bylo porozumět jejich metodám práce, způsobu financování a možnostem přenosu osvědčených postupů do českého prostředí.

Klíčová zjištění z jednotlivých setkání

ADEME & AURA-EE (den 1)

- ADEME na národní úrovni spravuje 3 miliardy EUR z dotací, což umožňuje širokou podporu projektů v oblasti energetické transformace.
- EPC model (Energy Performance Contracting) není ve Francii běžně využíván ve veřejném sektoru, jelikož třetí strana nesmí financovat projekt kvůli obavám ze střetu zájmů. Financování je tedy založeno výhradně na veřejných zdrojích.
- Regionální poradenské agentury fungují na principu sdílených nákladů – mají k dispozici fondy pro energetické úspory, které získávají přímo z projektů. Tento model umožňuje financování poradců z 50 % z těchto zdrojů, přičemž druhých 50 % pokrývá obec.
- Francie čelí podobným výzvám jako Česko: velký počet zanedbaných veřejných budov, problém s financováním personálu a složité procesy veřejného zadávání.
- Doporučení: Začít spolupracovat se soukromým sektorem, který může nabídnout komplexní řešení, a současně připravovat veřejné organizace na možnou roli přímého poskytovatele EPC služeb.

SIGERLY & ALTE 69 (den 2)

- SIGERLY má 90letou historii a spravuje rozsáhlou distribuční síť, kterou převzaly od jednotlivých obcí.
- Energetický management a renovace budov – obce využívají sdružené služby pro veřejné osvětlení a nákup energie, což zajišťuje efektivnější financování. SIGERLY platí projekty předem a obce je následně splácí bezúročně po dobu 15 let z dosažených úspor.
- Model hromadného nákupu umožňuje optimalizaci nákladů na energie – organizace spravuje 2000 veřejných budov a 120 000 světelných bodů.
- ALTE 69 funguje na bázi předplacených dní poradenství, přičemž obce platí poplatek podle počtu obyvatel (obvykle 1 EUR na obyvatele ročně). Tím je zajištěna stabilita financování a dlouhodobá udržitelnost poradenství.
- Organizace vyvinuly softwarové nástroje pro energetický management, které umožňují obcím monitorovat spotřebu energie a identifikovat budovy s největšími úsporami.

Studijní cesta do Francie přinesla řadu poznatků, které mohou sloužit jako inspirace pro český kontext. Jedním z klíčových zjištění je model sdíleného energetického poradenství, kdy obce platí pevný roční poplatek a tím získávají přístup ke službám odborných poradců bez nutnosti složitého financování jednotlivých projektů. Tento systém zajišťuje stabilitu a dlouhodobou udržitelnost poradenství.

Dalším zásadním prvkem je hromadné plánování nákupů energií a renovací. Francouzské agentury efektivně využívají sdružené zakázky, což obcím umožňuje dosáhnout úspor a zajistit kvalitnější služby za výhodnějších podmínek. Pro zajištění finanční stability je rovněž důležité kombinovat různé zdroje financování, včetně nejen veřejných dotací, ale i prostředků získaných z energetických úspor či environmentálních fondů. Tento přístup by mohl být v Česku aplikován pro podporu energetických projektů ve veřejném sektoru.

Inspirativní je i zapojení veřejných subjektů do poskytování služeb EPC (Energy Performance Contracting). Pokud má být tento model v českém prostředí úspěšný, je vhodné zvážit možnost veřejného poskytovatele EPC služeb, který by pomohl překonat překážky spojené s financováním projektů. Zásadní roli zde mohou sehrát regionální energetická centra, která by sloužila jako koordinační platformy propojující obce, soukromý sektor a státní fondy. Tento přístup snižuje administrativní zátěž pro malé samosprávy a usnadňuje implementaci projektů.

Největší inspirací pro české prostředí se jeví především:

- Předplacené poradenské služby pro obce;
- Hromadné zakázky na renovace;
- Regionální koordinace a podpora veřejného sektoru v EPC;
- Využití environmentálních fondů pro financování poradenství.

Popis vybraného řešení provozu energetického týmu

Energetický tým se ve směřování vývoje své služby na podporu hloubkových renovací veřejných budov inspiroval částečně chorvatskou energetickou agenturou REGEA a jejím projektem CROSS, který byl týmu představen v červnu 2024 jako součást expertní mise. Především však čerpá z francouzského modelu one stop shop poradenství na podporu hloubkových renovací veřejných budov, který byl vyvinutý Francouzskou agenturou pro ekologickou transformaci ADEME pro potřeby regionu Auvergne Rhône-Alpes region. Realizačními subjekty jsou energetické agentury (např. SIGERLY, ALTE 69), které obsluhují jednotlivé administrativní jednotky typické rozdrobením území do malých municipalit, tak jak je tomu i v Česku. Tyto agentury mají každá specifický model fungování. Některé fungují jako obchodní společnosti s komerčním, nicméně pro veřejný sektor zvýhodněným, modelem poskytování služeb. Jiné fungují jako spolky na bázi členských příspěvků, ze kterých jsou hrazeny předem domluvené služby na rok.

Pro potřeby energetického týmu Agentury JINAG budeme během realizace projektu prozkoumávat vícero možností, než dojde k volbě toho nejlepšího modelu pro české prostředí.

První kroky nastavení modelu fungování služby jsou popsány v dokumentu D2.1 Interní dokumentace fungování JINAG EnU. Tento dokument je stejně jako další výstupy projektu LIFE EnU živý. Změny v dokumentech a jistá míra obecnosti jsou tak očekávané a reflektují vývoj služby, která je neustále ověřována v terénu s cílovou skupinou, realitou právního a finančního prostředí Česka a po technické stránce s experty v oboru. Finální podoba dokumentu tak vznikne až na konci projektu, tedy do května 2027.

Základní model služby energetického týmu nicméně s jistotou obsahuje:

- 1) Existující a stabilizovaný core energetický tým Agentury JINAG, který vyvíjí službu poskytování poradenství pro obce v oblasti hloubkových renovací obecních budov formou one stop shop a tuto službu poskytuje obcím v Jihomoravském kraji.
- 2) Obce jsou po dobu trvání projektu aktivně oslovovány ke spolupráci na hloubkových renovacích. Do budoucna je však očekáván obrácený trend, obce budou služby energetického týmu vyhledávat sami na základě dobré zkušenosti se službou, se kterou se seznámili během realizace projektu LIFE EnU. V případě, že bude zvolen model založený na členství obcí ve spolku, bude poskytování služeb energetického týmu financováno z členských příspěvků členů spolku.

- 3) Klíčovým prvkem služby energetického týmu je dodání renovační analýzy veřejné budovy obci. V rámci projektu LIFE EnU jsou tyto analýzy obci poskytovány zdarma, stejně tak jako návazné poradenství.
- 4) V rámci projektu je nutné definovat model a přesné podmínky designované služby energetického týmu tak, aby byla služba po skončení projektu finančně životaschopná a smysluplná. Aby se tak stalo musí být pojmenováno a vyřešeno mnoho právních a finančních bariér spojených s modelem služby poskytovaným spolkem jako neziskovou organizací nakládající s veřejnými financemi. Tyto okolnosti design služby po stránce udržitelnosti znesnadňují a může se stát, že vhodný finanční model pro poskytování energetických služeb nebude pro typ organizace Agentury JINAG nalezen a služba se bude muset dále spoléhat na financování z veřejných zdrojů.
- 5) Služby, které chce energetický tým po skončení projektu poskytovat, by měly být diverzifikované, aby zajistily naplnění poptávky přicházející z regionu. Energetický tým Agentury JINAG by chtěl proto po skončení projektu poskytovat:
 - a) renovační poradenství (renovační analýza, dotační poradenství, metodické poradenství v oblasti veřejných zakázek) vyvinuté v rámci projektu LIFE EnU
 - a) poradenství v oblasti energetického managementu
 - b) tvorbu energetických auditů
 - c) metodické vedení obce při realizaci energetických projektů.

Cílem služby energetického týmu Agentury JINAG je komplexní poradenství v oblasti energetiky měst a obcí.

Závěr

Na základě podrobné analýzy dobré praxe evropských energetických agentur a projektů zaměřených na hloubkové renovace veřejných budov bylo možné identifikovat klíčové prvky efektivního modelu podpory energetických renovací v českých obcích. Inspirace francouzským systémem regionálních poradenských center a chorvatským modelem podpory obcí prostřednictvím energetických agentur umožnila definovat strategii rozvoje energetického týmu Agentury JINAG.

Z provedené rešerše vyplývá, že úspěšná implementace služby energetického poradenství vyžaduje několik zásadních faktorů: dlouhodobou finanční stabilitu, systémovou podporu obcí v administrativních a technických procesech, efektivní využití dostupných dotačních a finančních nástrojů a kvalitní expertní zázemí. Proto bude v rámci projektu LIFE EnU detailně testován model fungování energetického týmu tak, aby byl po jeho ukončení nejen životaschopný, ale i škálovatelný a dlouhodobě udržitelný.

Energetický tým Agentury JINAG se bude v následujících letech soustředit na poskytování komplexních služeb v oblasti renovačního poradenství a připravovat se na potenciální budoucí poskytování poradenství v oblasti energetického managementu a odborné podpory obcí při realizaci energetických projektů k diverzifikaci portfolia služeb zajišťující udržitelnost projektu a týmu. Vývoj služby bude probíhat v úzké spolupráci s obcemi a dalšími relevantními partnery, aby co nejlépe odpovídal jejich reálným potřebám a kapacitám.

Závěrem lze konstatovat, že zkušenosti ze zahraničí potvrzují důležitost systematického přístupu ke snižování energetické náročnosti veřejných budov. Vytvoření stabilního a odborného poradenského týmu, který bude dlouhodobě podporovat obce v procesu renovací, je klíčovým krokem k efektivní a udržitelné energetické transformaci v Jihomoravském kraji i v celém Česku.

Přílohy

Příloha 1 – Maticové porovnání vybraných energetických agentur

Energetická agentura	Geografické pokrytí (obyvatelé)	Typy služeb	Cílové skupiny	Financování
ADEME (FR)	celonárodní	Obnovitelné zdroje energie – podpora rozvoje solární, větrné, vodní a geotermální energie Energetická efektivita – programy pro snižování spotřeby energie v průmyslu a budovách Cirkulární ekonomika – snižování odpadu a podpora recyklace Doprava a mobilita – podpora ekologických dopravních řešení Klimatická adaptace – strategie pro zvládání dopadů změny klimatu	Místní a regionální samosprávy Průmyslové podniky Výzkumné a akademické instituce Neziskové organizace	Státní rozpočet Francie Evropské fondy Programy spolupráce s mezinárodními institucemi
AURA (FR)	8 mil.	poskytuje data, analýzy a scénáře přechodu; nabízí technické, finanční a regulační znalosti v různých oblastech; inspiruje, rozvíjí a podporuje projekty a sektory	Místní a regionální samosprávy Soukromý sektor	
Ebersberg-Mnichov (DE)	500 000	Energetické poradenství pro domácnosti, podniky a služby pro obce Vzdělávací programy Zapojení komunity a osvěta Pilotní projekty	Občané Firmy Obce a města	Financování od obcí Ebersberg and Munich Regionální a národní programy

		Online nástroje a zdroje		
ENA (PT)	233 000	Energetická účinnost Lokální a obnovitelné zdroje energie Mitigace a adaptace na změnu klimatu Mobilita, dostupnost a udržitelná doprava Životní prostředí, energie a klima v komunálních projektech a územním plánování Osvěta, vzdělávání, informace a komunikace Vytváření partnerství a účast v národních a mezinárodních sítích Příprava projektů a nové formy financování	Municipality Veřejné organizace Soukromé organizace, včetně MSP Akademický sektor, včetně školství Technologická centra Průmysl Občané	Členské příspěvky Národní a EU projekty Zakázky Struktura financování agentury pro rok 2023 je založena na realizaci financovaných projektů (76,1 %), následuje podpora obcí (19,2 %), poskytování služeb (2,7 %) a členské příspěvky (2,0 %)
Energi-Tjenesten (DK)	celonárodní	úspory energie, konverze kotlů, obnovitelné zdroje energie, odpady a zdroje, biologická rozmanitost a doprava. Pro občany: energetické poradenství, včetně štitkování a obhlídek na místě Pro municipality: konzultace příprav klimatických plánů příprava projektů zapojení občanů do energetických iniciativ a projektů Pro církevní objekty a firmy: Energetické úspory, měření CO2	Občané Municipality Církev	Národní dotace Národní a EU programy Příjmy ze soukromých zdrojů

ESV (AT)	1,4 mil	Poradenství Programy bydlení: podpora energeticky efektivní výstavby a rekonstrukcí (více než 200 000 budov od roku 1993) Energetické programy, výměna topných systémů, fotovoltaika, e-mobilita Kompetenční centrum pro financování energetiky budov a organizace energetických auditů budov. Komunikace Publikace na klíčová témata; Financování Řízení regionálních dotačních programů Dotační poradenství pro majitele domů, společnosti a veřejné orgány Inovativní obchodní modely, EPC Podpora místních samospráv - zaměření na FVE, veřejné osvětlení, energetické komunity	Občané – konzultace zdarma Místní samosprávy Soukromý sektor	Regionální vláda Národní a EU projekty
FPE (PL)	celonárodní	Aktivity zaměřené na snížení spotřeby energie a zvýšení podílu OZE Příprava zpráv o energetické spotřebě pro státní správu, místní samosprávy a média Příprava a revize místních plánů na adaptace na změny klimatu, včetně „Akčního plánu pro obnovitelné zdroje energie“ Pořádání školení, workshopů Poradenství	Občané samosprávy podnikatelé vědecké instituce	V roce 1994 nadace iniciovala založení Národní agentury pro úsporu energie S.A. a drží 72 % (1 084) akcií NAPE S.A. s nominální hodnotou 362 056,00 PLN. Tato společnost provozuje tržní činnost, specializuje se na energetické poradenství, zpracovávání auditů a energetických průkazů budov a již léta část zisků z těchto činností vyčleňuje na účely nadace. Nadace a NAPE S.A. jsou velmi úzce propojeny a vzájemně se podporují při realizaci

				evropských projektů, poradenských službách a přípravě publikací.
KLiBa (DE)	1,8 mil	Pro občany: energ. poradenství (zdarma) Pro municipality Energetické koncepce pro městské objekty: energetické koncepce městských nebytových budov financuje BAFA 80% honoráře konzultanta a maximálně 15 000 eur. Plánování zásobování teplem pro obec: Dotační poradenství Vzdělávací a osvětové aktivity Služby pro malé a střední podniky Elektromobilita konzultace, příprava koncepce, networking Centrum energetické efektivity – nezávislé, bezplatné a neutrální konzultace pro firmy Program „Udržitelné podnikání“ podporuje malé a střední podniky při zavádění systému environmentálního řízení	Občané Municipality Školy Firmy a instituce	Členské příspěvky Zemská vláda

REA (LT)	660 187	tvorba a aktualizace dlouhodobých koncepcí a programů dodávek energie a energetické účinnosti, organizace a dohled nad realizací těchto dokumentů; získávání finančních prostředků na řešení otázek dodávek energie a energetické účinnosti z různých investičních fondů na národní i mezinárodní úrovni; energetická certifikace budov a organizace energetických auditů budov; informování veřejnosti, poradenství a školení v otázkách snižování spotřeby energie.	Magistrát města Rígy občané	Městský rozpočet Národní a EU projekty Zakázky V roce 2022 se financování agentury skládalo z grantu ze základního rozpočtu ve výši 487 085 EUR a mezinárodního financování projektových činností ve výši 272 159 EUR. Zůstatek ze základního rozpočtu na rok 2021 činil 46 153,78 EUR, který je zahrnut do rozpočtu na rok 2022. V roce 2022 a 2020 neměla agentura žádnou poptávku po placených službách. V průběhu roku 2021 agentura poskytovala dvě placené služby: Školící kurz „Energetická účinnost ve venkovských usedlostech“ (zastupitelstvo župy Gulbene, částka 700 EUR s DPH); webinář o energetické účinnosti ve vícebytových domech pro zaměstnance města Lvov (GIZ (Německá agentura pro mezinárodní spolupráci) 1052,70 EUR s DPH).
REAN (HR)	402 000	Akční plány pro energetiku a klima Nové energetické systémy a řešení ”inteligentních měst” Udržitelná výstavba Sjednocené zadávání veřejných zakázek + zadávání Udržitelná mobilita Podpora a budování kapacit Způsoby financování Pomoc a podpora občanům zakládajících měst	Místní a regionální samosprávné celky Instituce veřejného sektoru Malí a střední podnikatelé Občané Další zainteresované subjekty	Města EU projekty Poskytování služeb

REGEA (HR)	1,37 mil	Poradenství – odborné konzultace v oblasti energetické efektivity, obnovitelných zdrojů a environmentální ochrany Projektový management – řízení a realizace energetických projektů od návrhu po implementaci Vzdělávání a školení – organizace workshopů, seminářů a školení o udržitelné energetice Podpora politik – pomoc místním a regionálním samosprávám při tvorbě a implementaci energetických a klimatických strategií	Místní a regionální samosprávy Veřejné instituce Soukromý sektor Občanská společnost	Evropské fondy – granty a financování z programů EU Národní a regionální rozpočty – podpora z veřejných finančních zdrojů Projektové financování – příjmy generované z úspěšně realizovaných energetických projektů
Valencie (ES)	810 064	Budování kapacit a školení Komunikační kampaně Spotřebitelské poradenství, ochrana spotřebitelů Sběr dat Energetická účinnost a renovace domácností Realizace obnovitelných zdrojů Networking, zapojení zainteresovaných stran	Občané Veřejný sektor	Městský rozpočet Národní a EU projekty Měsíční příspěvek z městského rozpočtu ve výši 20 000 EUR V roce 2023 činil rozpočet 2,1 milionu eur, z čehož téměř 40 % pocházelo z externích zdrojů. V roce 2023 nadace získala z evropských fondů a dalších subjektů více než 880 000 eur.

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

LIFE EnU

Je to možné

**J/NA
G**

Jihomoravská agentura
pro veřejné inovace JINAG

Jihomoravská agentura pro veřejné inovace

jinag.eu

Žerotínovo nám. 449/3
602 00 Brno

IČ: 65338090
DS: 48khkw8

jinag.eu
info@jinag.eu

D2.2 - Procedure for setting up EnU operation

Work Package 2, Task 2.1, Task 2.2

Final Delivery Date: 28-04-2024

Level of dissemination (confidentiality)	Public (PU)
Date of delivery	2024-28-04
View Full Version	0.1
Total number of pages	24
Keywords	projects, experience, good practice, energy agencies, deep renovation, projects, experience, good practice, energy agencies, deep renovation
Contact to the project	Anna Kalandrová, e-mail: anna.kalandrova@jinag.eu

South Moravian Agency for Public Innovation JINAG, association

Hlinky 487/35, 603 00 Brno-střed-Pisárky

Contact person: Anna Kalandrová

Disclaimer:

Funded by the European Union. However, the views and opinions expressed are those of the authors alone and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Processing date: September 2024

Jihomoravská agentura
pro veřejné inovace

partnerství
nadace

Information about the project

Grant Agreement No.	101120577
Shortcut	LIFE22-CET-LIFE JINAG EnU
Full name	JINAG Energy Unit - system support of the renovation wave in the South Moravian Region
Project URL	https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/project/LIFE22-CET-LIFE-JINAG-EnU-101120577/jinag-energy-unit-system-support-of-the-renovation-wave-in-the-south-moravian-region

Summary

The aim of the document was to identify inspiring models of energy agencies and in-depth renovation projects of public buildings, which could serve as a model for the services offered by the energy team within the LIFE EnU project towards the South Moravian municipalities. The focus of the research was on services related to deep renovation of public buildings, which are the focus of the LIFE EnU project.

Firstly, an analysis of existing energy agencies in the EU (outside the Czech Republic) was carried out with emphasis on their services, target groups, funding and successful projects. As a result, 12 agencies were identified, of which the most impressive were

- **ADEME (France)** - a major energy and environment agency
- **REGEA (Croatia)** - regional energy agency focusing on renewable energy and efficiency
- **Energie Agentur Ebersberg (Germany)** - provides comprehensive energy consultancy.

These 12 agencies were analysed and compared in a matrix table to facilitate the selection of inspirational models.

Furthermore, European projects focusing on the renovation of public buildings and support for local governments were examined and the most inspiring ones were selected. These proved to be

- **LIFE22-CET-BAOBAP: Public Building Regional Renovation Service Package for Large Scale Deployment** - Accelerating the renovation of public buildings in small and medium-sized municipalities in France through the deployment of regional support services.
- **CROSS: CROatian One-Stop-Shop** - Supporting the renovation of public buildings through expert assistance to local and regional governments.
- **LIFE22-CET-TRESS: Transforming Renovation in the Southern Seaboard Region-Ireland** - Assisting with in-depth renovation of public buildings in Ireland through capacity building and addressing financial barriers for local authorities.

From the analysis of existing energy agency and project models, key findings and recommendations were identified, which are:

1. **Regional One-Stop-Shop Centers** - Energy agencies are the most beneficial, supporting local governments in many areas including technical, legal, financial and administrative expertise.
2. **Diversification of funding** - Energy agencies that are able to recommend a mix of public and private sources to the target group have greater success in implementing proposed renovation projects.
3. **Collective renovation** - Energy agencies that are able to aggregate demand for energy saving measures for the target group are able to ensure more efficient implementation of renovation projects.

4. **Digital tools** - Energy agencies that use digital tools for their service are able to streamline planning and management of refurbishments.

Thus, the analysis shows that the most successful models of energy agency service delivery combine regional energy agency presence, stable financing of renovation projects and the operation of the energy agency itself, cooperation of the target group (municipalities) with each other, and the use of digital innovation. The French LIFE projects BAPURA and BAOBAP have proven to be a key model for the Czech environment, especially given the similar size of municipalities in both countries.

Table of Contents

Information about the project	3
Summary	4
Table of Contents	6
Home	7
Analysis of good practice	8
Inspiring energy agency models	8
Inspiring projects for in-depth renovation of public buildings	10
Summary of the search	12
The process of selecting a suitable model	14
Description of the selected solution for the operation of the energy team	16
Conclusion	18
Attachments	19

Home

Today, Czech municipalities are facing increasing demands for energy efficiency and sustainable management of public buildings. In order to effectively plan and implement energy renovation projects, it is necessary to draw inspiration from best models and practices from abroad. This paper therefore focuses on the analysis of good practices in the field of energy agencies and deep renovation of public buildings in Europe.

The aim of the research was to identify the most successful and inspiring models of public organisations providing energy consultancy and supporting public sector renovation. Particular emphasis was placed on agencies and projects that can serve as a model for the establishment and development of the JINAG energy team service in the Czech, or South Moravian, environment.

The document details the structures, services and financing of selected energy agencies in Europe and presents examples of successful and ongoing deep renovation projects in public buildings. It should be noted that the LIFE EnU project is one of the first projects dedicated to consultancy support for public renovation and other inspiring European projects are also yet to be implemented in parallel with LIFE EnU. Nevertheless, the research on these projects provides interesting insights and a space for sharing information, experience and expertise.

The results of this analysis provide valuable insights and recommendations for Czech municipalities striving for an efficient and sustainable energy transformation.

Analysis of good practice

Inspiring energy agency models

The aim of the research was to identify the most interesting and inspiring models and projects of public organisations providing energy consulting and implementing in-depth renovation of public buildings, which could serve as a model for Czech cities and municipalities.

To ensure a high quality and diverse selection of good practice examples, we conducted a detailed search of similar models in Europe. The closest organisational model for the envisaged "energy unit" turned out to be energy agencies, which provide a wide range of energy-related advice and project support services in different countries. Their set-up and portfolio varies from country to country, so it was important to identify models that could be relevant to the needs of the project.

The search was carried out using the desk research method, using both our own experience and knowledge in the field and specialised databases, such as [ManagEnergy](#), managed by the European Commission, which allows searching according to various parameters such as the level of the agency's activity, its size or the year of its establishment. In addition, we also worked with the One Stop Shop overview of agencies providing services, which was created within the [INNOVATE](#) project. This combined approach allowed us to cover as wide a range of models as possible, regardless of institutional or cultural differences in each country.

We were guided by several key criteria in our selection process. We focused primarily on energy agencies operating in EU countries, with the exception of the Czech Republic, because the domestic entities are well known to the Lead Partner, but do not match its ideas about the future operation of the energy unit. Maturity in the field of energy projects was also an important factor - preference was given to agencies that had already demonstrated success in implementing specific initiatives. The selection was further influenced by knowledge and familiarity with the entities in question, their reputation at national and European level and the possibility to obtain detailed information on their operations. We also looked at the breadth of services on offer - we were interested in agencies providing basic advice, for example on refurbishments or available finance schemes, as well as those offering comprehensive energy advice.

Based on these criteria, we defined parameters for identifying good practice:

- **Basic information** - Agency name, location, geographic coverage, year established, legal form, founders, vision/strategy, main areas of activity, major achievements, number of employees and contact details.
- **Types of services** - Detailed description of the services offered.

- **Target groups** - The main target groups for which the services are intended.
- **Funding sources** - Overview of the main sources of funding for each agency.
- **Structure of the organisation** - Organisational structure of the Agency.
- **Results** - Key achievements and results of the agency.

These parameters were subsequently consulted with the Lead Partner, who confirmed their relevance and stressed the need for the most detailed information on the services offered, identification of target groups and sources of funding.

The selection of the agencies took place in several stages. First, we identified twelve European energy agencies that met the criteria. In cases where it was not possible to obtain sufficient information about an agency online, we searched for alternatives in the region. We then created a separate key information sheet for each agency, which was shared with the Lead Partner.

The final selection of agencies is shown in Table 1 below.

Table 1: Selected energy agencies

Name of agency	Country	Link
ADEME	France	https://www.ademe.fr/
Agência de energia e ambiente da Arrábida (ENA)	Portugal	https://www.ena.com.pt/
Auvergne-Rhône-Alpes Energy Environment Agency (AURA-EE)	France	https://www.auvergnerhonealpes-ee.fr/
Energie Agentur Ebersberg	Germany	https://www.energieagentur-ebe-m.de/
EnergiTjenesten	Denmark	https://energitjenesten.dk/
Energy Conservation Foundation	Poland	https://fpe.org.pl/
KLibBa	Germany	https://kliba-heidelberg.de/
OÖ Energiesparverband (ESV)	Austria	https://www.energiesparverband.at/
REGEA	Croatia	https://regea.org/
Sjever Regional Energy Agency (REA Sjever)	Croatia	https://www.rea-sjever.hr/

Riga energy agency (REA)	Latvia	https://rea.riga.lv/
València Clima i Energia	Spain	https://climaienergia.com/es

For ease of comparison, we converted the information into a matrix view in Excel (see Appendix 1), which allowed us to clearly compare each good practice example based on key parameters such as geographic coverage, types of services, target groups and main sources of funding.

The results of this analysis were then presented in a face-to-face meeting with the Lead Partner and other key stakeholders of the project. This systematic approach allowed us to obtain a representative sample of European energy agencies whose experiences can serve as inspiration for the establishment and operation of a new energy unit.

Inspiring projects for in-depth renovation of public buildings

The second search was conducted in the [Funding & Tenders Portal](#), where we used the keywords *retrofitting* and *deep renovation*. Subsequently, a pre-selection of projects was made based on two main criteria - whether the project implements deep renovation of public buildings or whether it provides assistance to local governments in renovating their assets.

Projects primarily focused on training and capacity building, as well as projects implemented in the Czech Republic or with Czech participation, were automatically excluded from the selection process, as we assume a natural sharing of experience beyond the scope of this project. We then analysed each project individually and selected those that best matched JINAG's objectives, i.e. implementing energy renovations in public buildings and providing expert advice to local governments. The result is Table 1 of the most interesting and potentially most inspiring projects that can serve as a model for Czech local governments seeking effective in-depth renovation of public buildings.

Table 2: Selected EU programme projects on deep renovation

Project name, including link	Country	Annotation
LIFE IP BUILDEST : Pursuing Estonian National Climate Ambition Through Smart And Resilient Renovation	Estonia	It focuses on developing a long-term renovation strategy, creating tools to monitor energy performance and improving cooperation between public authorities, financial institutions and the building sector.

Project name, including link	Country	Annotation
LIFE23-CET-BARRIO : Fostering deep Building Renovation by Aggregating demand, developing business models and Rolling out Industrialized prefabricated solutions for a decarbonized building stock	EU consortium (Italy, Spain, Bulgaria, Slovenia and Belgium)	It focuses on in-depth renovation of buildings by aggregating demand at the neighbourhood level, thereby making renovation costs more efficient. Focuses on developing innovative business models and introducing industrially manufactured prefabricated solutions to streamline renovations and increase energy efficiency.
LIFE22-CET-LIFE-ReHABITA : Addressing local energy poverty through the creation of energy renovation offices	EU consortium (Spain, Romania, Bulgaria, Latvia, Croatia)	It establishes energy renovation offices that provide technical and financial support for building renovations. Helps local governments and communities address energy poverty and supports public and private sector renovations.
LIFE22-CET-RenewALL : Neighbourhood RenewALL Financed with Energy Performance Contracting	Latvia	It explores models for financing the renovation of public and private buildings at the neighbourhood level through EPC (Energy Performance Contracting). It targets urban areas where renovations can be carried out systematically in coordination with municipalities.
LIFE21-CET-HOMERENO-OSR-Co op : One Stop Renovation Co-op	EU consortium (Belgium, Ireland, France)	It promotes a One-Stop-Shop model for refurbishments where local authorities and building owners receive comprehensive support. It focuses on collaboration between local communities and renovation experts.
LIFE21-CET-HOMERENO-CONCERTO RENOV : a holistic platform streamlining integrated home renovation services	France	It creates a platform for renovation that connects construction companies, financial institutions and public authorities. It promotes the One-Stop-Shop model and offers legal, technical and financial assistance to municipalities.
StepUP : Solutions and Technologies for deep Energy renovation Processes Uptake	Consortium (UK, Italy, Spain, Belgium, Hungary, Ireland)	It develops new processes for deep renovation of buildings with a focus on decarbonisation. Uses data and analytics to improve the investment attractiveness of renovations.
SHEERenov : Seamless services for Housing Energy Efficiency Renovation	Consortium (Bulgaria, Hungary, Estonia)	A model for integrated residential renovation services applied in Sofia. It supports the transition from publicly funded renovation to a market-based model.

Project name, including link	Country	Annotation
LIFE22-CET-TRESS: Transforming Renovation in the Southern Seaboard Region-Ireland	Ireland	It focuses directly on the in-depth renovation of public buildings in Ireland. It addresses capacity building and financial barriers for local authorities. It is renovating 25 buildings in the first phase and will expand to 162 buildings in the second phase.
LIFE22-CET-BAOBAP: Public Building Regional Renovation Service Package for Large Scale Deployment	France	The aim is to accelerate the renovation of public buildings in small and medium-sized municipalities in France. It introduces regional support services for renovations and directly helps local authorities. It targets 390 buildings with 40% energy savings by 2030.
LIFE22-CET-FACILITY: Facilitating Ambitious Energy Renovation of Public Buildings in Spain	Spain	Establishes Points of Single Contact (POCs) for the renovation of public buildings in three Spanish regions. It provides technical, financial and legal advice to local authorities.
CROSS: Croatian One-Stop-Shop	Croatia	Supporting the renovation of public buildings through technical assistance to local and regional authorities. Developing financial models and involving a wider range of stakeholders in the management and renovation of buildings. Developing detailed plans and feasibility studies for 100 selected buildings to prepare them for comprehensive renovation.

Summary of the search

Based on an analysis of selected projects focusing on in-depth renovation of public buildings and their business models, it appears that a combination of regional support for local authorities, multi-component financing, a collective approach to renovation and the use of digital tools are key to success. Successful projects show that the most effective models focus on specific regions or urban neighbourhoods and provide targeted assistance to local authorities in planning and implementing projects.

Experience from projects such as LIFE22-CET-BAOBAP in France or LIFE22-CET-FACILITA in Spain confirms that the introduction of regional One-Stop-Shop centres greatly facilitates the implementation of renovations. These centres provide local authorities with comprehensive technical, financial and legal support, leading to a more efficient use of available financial resources and a more successful implementation of renovations. Similarly, the Croatian CROSS project shows that a key factor is the support to municipalities in the preparatory phase of

the project, when feasibility studies and renovation plans need to be provided in order to effectively draw down funds.

Financing for these projects is usually multi-faceted, combining municipal budgets, EU funds, national grant programmes and private investment. In Valencia, for example, the city regularly contributes EUR 20 000 per month to energy renovations, while the ENA project in Portugal receives more than 76% of its funding from grants and services. The combination of public and private sources ensures financial stability and allows for long-term planning of large-scale renovations.

Another important aspect is the collective approach to renovations, which allows for economies of scale and efficient use of funds. The LIFE23-CET-BARRIO project, which is being implemented in several European countries, introduces the aggregation of renovation demand at the level of entire neighbourhoods while using industrially prefabricated solutions, thus reducing costs and increasing the efficiency of the process.

In the area of innovation, the use of digital platforms and tools that simplify project management, securing financing and planning renovations is proving to be very effective. For example, LIFE21-CET-HOMERENO-CONCERTO RENOV in France has developed a platform that connects municipalities, investors and the construction sector, while LIFE22-CET-FACILITA in Spain combines physical One-Stop-Shop centres with digital tools for efficient renovation management.

The above findings suggest several key recommendations for creating an effective business model:

1. **Establishment of regional support centres (One-Stop-Shop models)** to provide local governments with technical, financial and legal support in planning and implementing renovations.
2. **Diversification of funding** - a combination of municipal and regional budgets, European and national grants, private investment and innovative financial models will ensure project stability and scalability.
3. **Encouraging collective renovation and demand aggregation**, allowing more efficient use of resources and cost reduction through collective planning and implementation of projects.
4. **Use digital platforms to** facilitate the planning, financing and implementation of renovations, thereby increasing the efficiency of the whole process.
5. **Supporting local governments in the administrative process**, especially in applying for grants, preparing projects and negotiating with financial institutions.

It can be said that the most effective models for deep renovation of public buildings combine a regional focus, systematic municipal support, stable financing, a collective approach and digital innovation. This approach allows for large-scale

renovations that are not only economically sustainable but also make a significant contribution to climate targets and energy efficiency in the regions.

The process of selecting a suitable model

Based on our preliminary research, we have identified France as a key source of inspiration in the field of energy consultancy and support for deep renovation of public buildings. The BAPAURA project, the predecessor of BAOBAP, proved to be highly relevant due to its focus on smaller municipalities, which often face similar challenges as Czech municipalities - lack of capacity, administrative barriers and difficult access to financing. As part of our further research, we therefore decided to visit key actors involved in the BAPAURA project to gain first-hand experience of their approach, functioning and results

Summary of the study trip to France (27-29 November 2024)

The study tour focused on identifying best practice models for energy advice and support for deep renovation of public buildings. During the visit we met with key actors involved in the BAPAURA project, including ADEME, AURA-EE, ALTE 69 and SIGERLY. Our aim was to understand their working methods, funding arrangements and the possibilities of transferring best practice to the Czech environment.

Key findings from individual meetings

ADEME & AURA-EE (day 1)

- ADEME manages €3 billion in grants at national level, which enables broad support for energy transition projects.
- The EPC model (Energy Performance Contracting) is not commonly used in the public sector in France, as third parties are not allowed to finance a project due to concerns about conflicts of interest. Financing is therefore based solely on public resources.
- Regional advisory agencies operate on a cost-sharing basis - they have funds available for energy savings that they receive directly from projects. This model allows 50% of the funding for the consultants to come from these sources, with the municipality covering the other 50%.
- France faces similar challenges to the Czech Republic: a large number of neglected public buildings, staff funding problems and complex public procurement processes.

- Recommendation: start working with the private sector, which can offer comprehensive solutions, while preparing public organisations for a possible role as direct EPC service providers.

SIGERLY & ALTE 69 (day 2)

- SIGERLY has a 90-year history and manages an extensive distribution network which they have taken over from the individual municipalities.
- Energy management and building refurbishment - municipalities use pooled services for public lighting and energy purchasing, which provides more efficient financing. SIGERLY pays for the projects upfront and the municipalities then repay them interest-free over 15 years from the savings achieved.
- The bulk purchasing model allows optimization of energy costs - the organization manages 2,000 public buildings and 120,000 light points.
- ALTE 69 operates on the basis of pre-paid advice days, with municipalities paying a fee based on population (usually €1 per capita per year). This ensures the stability of funding and the long-term sustainability of the advice.
- Organisations have developed energy management software tools that allow municipalities to monitor energy consumption and identify buildings with the greatest savings.

The study trip to France brought many insights that can serve as inspiration for the Czech context. One of the key findings is the model of shared energy consultancy, where municipalities pay a fixed annual fee and thus gain access to the services of expert consultants without the need for complex financing of individual projects. This system ensures stability and long-term sustainability of the consultancy.

Another essential element is the mass planning of energy purchases and renovations. French agencies make effective use of pooled procurement, which allows municipalities to make savings and provide better quality services on more favourable terms. To ensure financial stability, it is also important to combine different sources of funding, including not only public subsidies but also funds from energy savings or environmental funds. This approach could be applied in the Czech Republic to support energy projects in the public sector.

The involvement of public entities in the provision of EPC (Energy Performance Contracting) services is also inspiring. If this model is to be successful in the Czech environment, it is advisable to consider the possibility of a public EPC service provider to help overcome the barriers associated with project financing. Regional energy centres can play a crucial role here, serving as coordination platforms linking municipalities, the private sector and public funds. This approach reduces the administrative burden for small municipalities and facilitates project implementation.

The biggest inspiration for the Czech environment seems to be:

- Prepaid advisory services for municipalities;
- Bulk orders for renovations;
- Regional coordination and public sector support in the EPC;
- Use of environmental funds to finance consultancy.

Description of the selected solution for the operation of the energy team

The energy team is partly inspired by the Croatian energy agency REGEA and their CROSS project, which was presented to the team in June 2024 as part of an expert mission, to guide the development of its service to support deep renovation of public buildings. Above all, however, it draws on the French one-stop shop model of consultancy to support in-depth renovation of public buildings, which was developed by the French agency for ecological transformation ADEME for the needs of the Auvergne Rhône-Alpes region. The implementing entities are energy agencies (e.g. SIGERLY, ALTE 69) that serve individual administrative units typically fragmented into small municipalities, as is the case in the Czech Republic. These agencies each have a specific model of operation. Some of them operate as commercial companies with a commercial model of service provision that is nevertheless favourable to the public sector. Others operate as associations on the basis of membership fees, which pay for pre-agreed services for a year.

For the needs of JINAG's energy team, we will explore several options during the project implementation before choosing the best model for the Czech environment. The first steps of setting up the service operation model are described in document D2.1 Internal documentation of the JINAG EnU operation. This document, as well as other outputs of the LIFE EnU project, is live. Changes in the documents and a certain degree of generality are thus expected and reflect the development of the service, which is constantly being tested in the field with the target group, the reality of the legal and financial environment in the Czech Republic and technically with experts in the field. The final form of the document will thus be produced only at the end of the project, i.e. by May 2027.

However, the basic service model of the energy team certainly includes:

- 1) The existing and stabilized core energy team of the JINAG Agency, which develops the service of providing advice to municipalities in the field of

in-depth renovation of municipal buildings in the form of a one-stop shop and provides this service in the South Moravian Region.

- 2) The municipalities are actively approached to cooperate in the in-depth renovations during the project period. In the future, however, a reverse trend is expected, municipalities will seek the services of the energy team themselves based on good experience with the service they have become familiar with during the implementation of the LIFE EnU project. If a model based on municipal membership in the association is chosen, the provision of energy team services will be financed by the membership fees of the association members.
- 3) A key element of the energy team's service is the delivery of a renovation analysis of a public building to the municipality. Within the LIFE EnU project, these analyses are provided free of charge to the municipality, as well as follow-up advice.
- 4) The project needs to define the model and the exact terms of the designed energy team service so that the service is financially viable and meaningful after the project. For this to happen, many of the legal and financial barriers associated with the service model provided by the association as a non-profit organization handling public funds must be named and resolved. These circumstances make service design difficult in terms of sustainability and it may be that a suitable financial model for the provision of energy services will not be found for the type of organisation of JINAG and the service will have to continue to rely on public funding.
- 5) The services that the energy team intends to provide after the end of the project should be diversified to ensure that the demand coming from the region is met.

The JINAG energy team would therefore like to provide the following after the end of the project:

- a) Renovation consultancy (renovation analysis, subsidy consultancy, methodological consultancy in the field of public procurement) developed within the LIFE EnU project
- a) energy management consultancy
- b) creation of energy audits
- c) methodical guidance of the municipality in the implementation of energy projects.

The aim of the JINAG energy team is to provide comprehensive advice in the field of municipal energy.

Conclusion

Based on a detailed analysis of good practice of European energy agencies and projects focused on in-depth renovation of public buildings, it was possible to identify key elements of an effective model for supporting energy renovation in Czech municipalities. Inspiration from the French system of regional advisory centres and the Croatian model of supporting municipalities through energy agencies allowed to define the strategy for the development of JINAG's energy team.

The conducted research shows that successful implementation of the energy advisory service requires several key factors: long-term financial stability, systemic support for municipalities in administrative and technical processes, effective use of available subsidy and financial instruments and quality expert background. Therefore, the LIFE EnU project will test in detail a model for the functioning of the energy team so that it is not only viable, but also scalable and sustainable in the long term after its completion.

JINAG's energy team will focus on providing comprehensive renovation consultancy services in the coming years and prepare for potential future provision of energy management consultancy and expert support to municipalities in the implementation of energy projects to diversify the portfolio of services ensuring project and team sustainability. The development of the service will be done in close collaboration with municipalities and other relevant partners to best match their real needs and capacities.

In conclusion, experience from abroad confirms the importance of a systematic approach to reducing the energy consumption of public buildings. The creation of a stable and professional consulting team that will support municipalities in the process of renovation in the long term is a key step towards an effective and sustainable energy transformation in the South Moravian Region and in the whole Czech Republic.

Attachments

Annex 1 - Matrix comparison of selected energy agencies

Energy Agency	Geographical coverage (population)	Types of services	Target groups	Funding
ADEME (FR)	Nationwide	Renewable energy - supporting the development of solar, wind, hydro and geothermal energy Energy efficiency - programmes to reduce energy consumption in industry and buildings Circular economy - reducing waste and promoting recycling Transport and mobility - promoting green transport solutions Climate adaptation - a strategy for coping with the impacts of climate change	Local and regional governments Industrial enterprises Research and academic institutions Non-profit organisations	State budget of France European funds Cooperation programmes with international institutions
AURA (FR)	8 miles.	provides data, analysis and transition scenarios; offers technical, financial and regulatory expertise in various areas; inspires, develops and supports projects and sectors	Local and regional governments Private sector	
Ebersberg-Munich (DE)	500 000	Energy advice for households, businesses and municipal services Educational programmes Community engagement and	Citizens Companies Municipalities and cities	Funding from the municipalities of Ebersberg and Munich Regional and national programmes

		education Pilot projects Online tools and resources		
ENA (PT)	233 000	Energy efficiency Local and renewable energy sources Mitigation and adaptation to climate change Mobility, accessibility and sustainable transport Environment, energy and climate in municipal projects and spatial planning Awareness, education, information and communication Partnership building and participation in national and international networks Project preparation and new forms of financing	Municipality Public organisations Private organisations, including SMEs Academic sector, including education Technology centres Industry Citizens	Membership fees National and EU projects Contracts The Agency's funding structure for 2023 is based on the implementation of funded projects (76.1%), followed by municipal support (19.2%), service provision (2.7%) and membership fees (2.0%)
Energi-Tjenesten (DK)	Nationwide	Energy saving, boiler conversion, renewable energy, waste and resources, biodiversity and transport. For citizens: energy advice, including labelling and site visits For municipalities: Consultation on the preparation of climate plans project preparation Citizen involvement in energy initiatives and projects For church buildings and companies: energy savings, CO2 metering	Citizens Municipality Church	National subsidies National and EU programmes Revenue from private sources

ESV (AT)	1.4 miles	Advice Housing programmes: promoting energy-efficient construction and renovation (more than 200,000 buildings since 1993) Energy programmes, replacement of heating systems, photovoltaics, e-mobility Competence centre for financing building energy and organising building energy audits. Communication Publications on key topics; Financing Management of regional subsidy programmes Grant advice for homeowners, companies and public authorities Innovative business models, EPC Support to local authorities - focus on PV, public lighting, energy communities	Citizens - free consultation Local governments Private sector	Regional government National and EU projects
FPE (PL)	Nationwide	Activities aimed at reducing energy consumption and increasing the share of RES Preparation of energy consumption reports for state and local governments and media Preparation and revision of local climate change adaptation plans, including a "Renewable Energy Action Plan" Organisation of training courses, workshops Consultancy	Citizens Local governments Businesses scientific institutions	In 1994, the Foundation initiated the establishment of the National Agency for Energy Conservation S.A. and holds 72% (1,084) of NAPE S.A. shares with a nominal value of PLN 362,056.00. This company operates a market-based business, specialising in energy consultancy, audits and energy performance certificates for buildings, and for years has been allocating part of the profits from these activities to the Foundation. The

				Foundation and NAPE S.A. are very closely linked and support each other in the implementation of European projects, consultancy services and the preparation of publications.
KLiBa (DE)	1.8 miles	For citizens: energy advice (free of charge) For municipalities Energy concepts for municipal buildings: energy concepts for municipal non-residential buildings are financed by BAFA with 80% of the consultant's fee and a maximum of €15,000. Heat supply planning for the municipality: Grant consultancy Educational and awareness-raising activities Services for small and medium-sized enterprises Electromobility consultation, concept development, networking Energy Efficiency Centre - independent, free and neutral consultation for companies The Sustainable Business Programme supports SMEs in implementing an environmental management system	Citizens Municipality Schools Companies and institutions	Membership fees Provincial Government

REA (LT)	660 187	development and updating of long-term energy supply and energy efficiency concepts and programmes, organisation and supervision of the implementation of these documents; obtaining funding to address energy supply and energy efficiency issues from various investment funds at national and international level; energy certification of buildings and organisation of energy audits of buildings; public information, advice and training on energy reduction issues.	Riga City Council Citizens	Municipal budget National and EU projects Contracts In 2022, the Agency's funding consisted of a grant from the core budget of €487,085 and international funding for project activities of €272,159. The balance from the core budget for 2021 was €46,153.78, which is included in the 2022 budget. In 2022 and 2020 the Agency had no demand for paid services. During 2021, the Agency provided two paid services: Training course on 'Energy efficiency in rural estates' (Gulbene County Council, EUR 700 incl. VAT); webinar on energy efficiency in multi-apartment buildings for Lviv city employees (GIZ (German Agency for International Cooperation) EUR 1052.70 incl. VAT).
REAN (HR)	402 000	Energy and climate action plans New energy systems and smart city solutions Sustainable construction Joined-up procurement + procurement Sustainable mobility Support and capacity building Financing modalities Assistance and support to citizens of the founding cities	Local and regional authorities Public sector institutions Small and medium-sized enterprises Citizens Other stakeholders	Cities EU projects Provision of services

REGEA (HR)	1.37 miles	Consultancy - expert consultations in the field of energy efficiency, renewable energy and environmental protection Project management - management and implementation of energy projects from design to implementation Education and training - organisation of workshops, seminars and training on sustainable energy Policy support - helping local and regional governments to develop and implement energy and climate strategies	Local and regional governments Public institutions Private sector Civil Society	European funds - grants and funding from EU programmes National and regional budgets - support from public financial sources Project finance - revenue generated from successfully implemented energy projects
Valencia (ES)	810 064	Capacity building and training Communication campaigns Consumer advice, consumer protection Data collection Energy efficiency and household renovation Renewable energy implementation Networking, stakeholder engagement	Citizens Public sector	Municipal budget National and EU projects Monthly contribution from the municipal budget of EUR 20 000 In 2023, the budget was €2.1 million, of which almost 40% came from external sources. In 2023, the Foundation received more than €880,000 from European funds and other bodies.